

KHOA XÃ HỘI HỌC TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG ĐOÀN

24 NĂM XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN

Hoàng Thị Nga
Khoa Xã hội học - Trường Đại học Công đoàn

Khoa Xã hội học - Trường Đại học Công đoàn chào mừng Ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11

Này 15/6/1997, Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam ra Quyết định thành lập Khoa Xã hội học. Ngày 29/4/1998, Bộ Giáo dục và Đào tạo ra Quyết định cho phép Trường Đại học Công đoàn đào tạo cử nhân Xã hội học. Đến năm 2020, Khoa đã và đang đào tạo được 23 khóa sinh viên chính quy và 6 khóa cao học; 19 khóa sinh viên ra trường với gần 3000 sinh viên. Khoa có 3 tổ môn chuyên ngành, với 10 cán bộ, giảng viên trong đó có 01 PGS.TS, 4 tiến sĩ, 5 thạc sĩ (trong đó có 01 thạc sĩ đang theo học chương trình tiến sĩ). Sau 24 năm xây dựng và phát triển, Khoa Xã hội học đã đạt được một số kết quả:

1. Công tác đào tạo

Trên cơ sở triết lý giáo dục, chiến lược phát triển của Nhà trường, Khoa Xã hội học đã xác định sứ mạng của Khoa là đào tạo ra đội ngũ cán bộ, nhà khoa học, nhà nghiên cứu có trình độ, kiến thức và kỹ năng nhận diện, đo lường, phân tích về

các vấn đề xã hội, sự kiện/hiện tượng xã hội, quan hệ xã hội. Nguồn nhân lực này đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động và phục vụ cộng đồng, phục vụ sự nghiệp phát triển giáo dục và đào tạo, phát triển kinh tế - xã hội của đất nước. Đối với sứ mạng nghiên cứu khoa học, kết quả nghiên cứu góp phần làm sáng tỏ, luận giải các vấn đề xã hội, quan hệ xã hội, trong đó tập trung nghiên cứu các vấn đề xã hội liên quan đến công nhân, công đoàn thời kỳ CNH - HĐH và hội nhập quốc tế, tầm nhìn đến 2030 như sau: Khoa Xã hội học sẽ trở thành đơn vị tiêu biểu trong nghiên cứu khoa học và đào tạo nguồn nhân lực xã hội học, góp phần phục vụ đắc lực sự nghiệp công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế.

Trước nhu cầu phát triển của xã hội, Khoa đã liên tục nghiên cứu để sửa đổi, bổ sung và hoàn thiện chương trình đào tạo. Trong quá trình đó Khoa đã đưa các học phần: Xã hội học Kinh tế, Xã hội học Lao động, Xã hội học Công đoàn, Xã hội học Quan hệ lao động, Xã hội học Quản lý,

Xã hội học chính trị... vào đào tạo. Để thực hiện nhiệm vụ này, ngoài việc tự học tập, nghiên cứu nâng cao trình độ, Khoa còn mời nhiều giảng viên của các trường đại học có uy tín như: Trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Đại học Giáo dục, Học viện Báo chí và Tuyên truyền, Học viện Khoa học Xã hội... tham gia giảng dạy để vừa đảm bảo hoàn thành nhiệm vụ, vừa học tập kinh nghiệm và chuyên môn giảng dạy. Với 24 năm xây dựng, trưởng thành, phát triển Khoa Xã hội học đã có những đóng góp nhất định cho mục tiêu phát triển đa ngành của Trường, giúp Nhà trường nâng cao chất lượng và số lượng đào tạo.

Về chất lượng giảng dạy: các giảng viên trong Khoa, với sức trẻ, sự năng động, tâm huyết của mình, đều tích cực, cố gắng không ngừng nâng cao chất lượng giảng dạy thông qua việc học tập nâng cao trình độ, chuẩn bị tốt bài giảng, thường xuyên cập nhật thông tin, gắn lý thuyết với thực tiễn. Nhận thức rõ vị trí trung tâm của người học trong công tác đào tạo, các giảng viên trong Khoa luôn cố gắng xây dựng chất lượng bài giảng và áp dụng phương pháp giảng dạy tích cực để phát huy tính sáng tạo, tự học, tự nghiên cứu của sinh viên, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của Khoa nói riêng và Nhà trường nói chung.

Giảng viên lên lớp giảng dạy luôn đảm bảo chất lượng bài giảng và tham gia quản lý sinh viên trên lớp, tổ chức kiểm tra điều kiện và thi hết học phần, ra đề thi và chấm thi hết học phần theo đúng qui chế. Khoa thường xuyên tổ chức dự giờ các giảng viên trong Khoa, tập trung các giảng viên tiếp cận giảng môn mới, môn chuyên ngành.

Để nâng cao chất lượng đào tạo, tất cả giảng viên trong Khoa luôn tập trung nghiên cứu, soạn bài, đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy để đáp ứng yêu cầu và nhiệm vụ mới. Đa số giảng viên trong Khoa đã đảm nhiệm ít nhất là 2 môn. Số môn học còn lại mời giảng viên là cán bộ giảng viên giảng dạy, nghiên cứu

có trình độ, đang công tác tại các Trường, các Viện có uy tín. Các giảng viên trong Khoa luôn tích cực viết bài đăng trên các tạp chí chuyên ngành. Khoa đã và đang hoàn thiện tài liệu, giáo trình cho các học phần chuyên ngành. Bên cạnh đó, Khoa đã thường xuyên đề nghị Phòng Thông tin tư liệu Nhà trường mua bổ sung các tài liệu mới để phục vụ cho giảng viên, sinh viên tham khảo, nghiên cứu góp phần nâng cao chất lượng dạy và học.

2. Nghiên cứu khoa học

Khoa Xã hội học là một trong những khoa dẫn đầu về kết quả nghiên cứu khoa học trong toàn Trường. Kết quả nghiên cứu khoa học của Khoa giúp nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, khẳng định năng lực nghiên cứu của Khoa và Nhà trường, phát triển thương hiệu của Khoa Xã hội học và Trường Đại học Công đoàn. Thực hiện công trình nghiên cứu khoa học các cấp trong và ngoài Nhà trường, hướng dẫn sinh viên tham gia nghiên cứu khoa học. 100% đội ngũ giảng viên của Khoa có kinh nghiệm tham gia, chủ trì đề tài nghiên cứu khoa học các cấp và các dự án hợp tác nghiên cứu trong và ngoài nước. Tổng số các đề tài đã tham gia và chủ trì gồm hơn 20 đề tài: cấp cơ sở, cấp Bộ, cấp Tổng Liên đoàn, cấp Nhà nước.

Trong năm học 2019 - 2020, Khoa hoàn thành và bảo vệ thành công 01 đề tài cấp Tổng Liên đoàn và 02 đề tài cấp cơ sở với 01 đề tài đạt loại Tốt và 01 đề tài đạt loại Xuất sắc. Các giảng viên trong Khoa đều hoàn thành nhiệm vụ hướng dẫn sinh viên Nghiên cứu khoa học. Giảng viên trong

Sinh viên Khoa Xã hội học trong chuyến đi thực tế

Tập thể cán bộ, giảng viên Khoa Xã hội học - Trường Đại học Công đoàn

Khoa đã tích cực tham gia nghiên cứu khoa học và có nhiều công trình chất lượng. Kết quả đạt được trong 5 năm từ năm 2015 đến năm 2020: về hoạt động nghiên cứu khoa học mỗi năm đều vượt kế hoạch đề ra và các sản phẩm khoa học đều đạt chất lượng tốt. Giảng viên trong Khoa đã đăng được gần 100 bài báo trên tạp chí chuyên ngành, gồm có gần 90 bài báo trong nước và 09 bài báo quốc tế. Đặc biệt, trong năm học 2019-2020, cán bộ, giảng viên đã đăng được 36 bài báo, tạp chí, bài hội thảo trong đó có 6 bài quốc tế. Đạt giải nhất về số lượng các bài đăng tạp chí trong phong trào thi đua của Nhà trường.

Vào tháng 11/2017 kỷ niệm 20 năm thành lập, Khoa Xã hội học tổ chức thành công Hội thảo khoa học với chủ đề “Vận dụng lý thuyết và phương pháp nghiên cứu Xã hội học về công nhân, Công đoàn”. Hội thảo đã nhận được nhiều trao đổi, đóng góp ý kiến thiết thực về những chủ đề, nội dung của các tham luận được trình bày.Thêm vào đó, nhiều báo cáo của các Nhà Khoa học đến từ các Học viện, Viện, trường Đại học, cán bộ công đoàn trực thuộc các ban, đơn vị trực thuộc Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Liên đoàn Lao động các tỉnh/ thành phố, Công đoàn ngành Trung ương, Công đoàn Tổng công ty, Công đoàn Khu công nghiệp quan tâm đến lĩnh vực công nhân và công đoàn đã góp phần quan trọng cho buổi hội thảo diễn ra thành công và đạt

hiệu quả khoa học cao.

Đồng thời, trong 5 năm qua, cán bộ, giảng viên của Khoa luôn chủ động tham gia cùng với hoạt động nghiên cứu khoa học của Hội Xã hội học Việt Nam thông qua các cuộc Hội thảo Khoa học trên phạm vi cả nước. Bên cạnh đó, nhiều giảng viên luôn chủ động và trách nhiệm tham gia biên soạn giáo trình theo đúng kế hoạch là tài liệu tốt phục vụ cho việc nghiên cứu, giảng dạy và học tập của sinh viên cũng như đối tượng quan tâm.

Về nghiên cứu khoa học của sinh viên: Mỗi năm, sinh viên trong Khoa tham gia nghiên cứu trung bình khoảng 10 -15 đề tài với những nội dung phong phú, gắn với thực tế tình hình học tập và cuộc sống sinh viên hiện đại. Số lượng sinh viên làm đề tài nghiên cứu khoa học hàng năm luôn chiếm tỷ lệ cao trong Nhà trường. Nhằm động viên, khuyến khích sinh viên các khóa lớp đã và sẽ tham gia nghiên cứu khoa học, biết gắn lý thuyết với thực tiễn đời sống xã hội, Khoa Xã hội học đã duy trì tổ chức sơ kết công tác nghiên cứu khoa học của sinh viên hằng năm. Đặc biệt, mặc dù do dịch bệnh covid, nhưng trong năm học 2019-2020 Khoa Xã hội học vẫn có tổng số 9 nhóm với 45 sinh viên hoàn thành việc thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học. Trong 5 năm qua, Khoa luôn có số lượng nhóm sinh viên tham gia nghiên cứu nhiều nhất trường. Đây là một điểm sáng của sinh viên Khoa Xã hội học, thể hiện sự

chủ động và quyết tâm của sinh viên khi hoàn thành nghiên cứu, nhất là khi quá trình sinh viên thực hiện đề tài gặp nhiều khó khăn do diễn biến của tình hình dịch Covid-19. Mỗi đề tài là một bức tranh sinh động về một vấn đề xã hội trong thực tế học tập, cuộc sống sinh viên thời kỳ hội nhập. Những đề tài được các bạn lựa chọn nghiên cứu bao quát nhiều lĩnh vực, từ lĩnh vực đời sống, kinh tế, giáo dục tới những lĩnh vực như văn hóa, lao động... Kết quả năm học 2019 - 2020, Khoa Xã hội học có 01 đề tài đạt giải Nhì cấp trường; 02 đề tài đạt giải Ba cấp trường.

3. Hoạt động phong trào văn hóa, thể thao cho sinh viên

Trong 3 năm liên tiếp từ năm 2018 đến nay. Khoa tổ chức thành công Liên hoan văn nghệ chào mừng 20/11, Tri ân Thầy Cô chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam. Đồng thời, tổ chức thành công chuỗi các hoạt động chào mừng các ngày lễ 20/10; 20/11 (Thi đua thực hiện tốt nội quy, quy chế của nhà trường trong sinh viên; Liên hoan văn nghệ; Hội thi kéo co các khóa lớp Xã hội học và lưu học viên, sinh viên Lào; Giải bóng đá Nam sinh viên...

Tổ chức các cuộc thi từ tháng 2 đến tháng 5: cuộc thi Ánh "Nét đẹp xã hội học"; Hướng ứng các hoạt động phòng chống dịch covid-19, cuộc thi Dance cover "Ghen Cô vy" trên Facebook Khoa; Dự án xây dựng "Tủ sách Xã hội học" hướng tới Chào mừng 73, 74, 75 năm thành lập Trường Đại học Công đoàn.

Phối hợp với Huyện Đoàn Gia Lâm, Khoa tổ chức thành công hoạt động tình nguyện "Mùa đông yêu thương" từ ngày 05-07/10 /2018 tại xã Nậm Cang - huyện Sa Pa - tỉnh Lào Cai. Ngoài ra, cùng kết hợp, hỗ trợ 4 phường của quận Đống Đa (Phương Liên, Thổ Quan, Kim Liên, Ngã Tư Sở) trong tổng điều tra dân số năm 2019.

Bên cạnh đó, nhằm nâng cao kỹ năng và thực hành các phương pháp nghiên cứu Xã hội học như: quan sát, phỏng vấn bằng bảng hỏi, phỏng vấn sâu, làm việc nhóm, tổng hợp và xử lý - phân tích số liệu, viết báo cáo về nội dung nghiên cứu... Đồng thời giúp sinh viên có cơ hội kết nối kiến thức giữa lý thuyết học ở trường và thực tế địa bàn nghiên cứu. Khoa đã tổ chức cho sinh viên khóa XH18, XH19, XH20 đi thực tập tại các tỉnh Hòa Bình, Ninh Bình, Nam Định đạt kết quả tốt.

4. Định hướng việc làm cho sinh viên

Đến nay, 19 khóa sinh viên đã ra trường đang làm việc trong các tổ chức, cơ quan

thuộc hệ thống chính trị từ Trung ương đến địa phương; các tổ chức kinh tế, xã hội; các trường Cao đẳng và Đại học; các trung tâm, Viện, tổ chức phi chính phủ trong và ngoài nước; Liên đoàn Lao động các tỉnh thành phố trên cả nước. Trong thời kỳ hội nhập quốc tế, thị trường lao động đang được mở rộng, tạo ra nhiều cơ hội và thách thức đối với sinh viên sau tốt nghiệp. Vì vậy, Khoa Xã hội học luôn động viên sinh viên chuẩn bị tốt nghiệp ra trường cần tập trung nâng cao trình độ ngoại ngữ để từng bước hội nhập vào thị trường lao động trong khu vực ASEAN và thế giới.

5. Kế hoạch phát triển trong thời gian tới

Hướng tới phát triển về số lượng và nâng cao hơn nữa chất lượng nguồn nhân lực của Khoa Xã hội học, đáp ứng nhu cầu đào tạo và nghiên cứu khoa học ngành Xã hội học ở trong nước, từng bước hội nhập với hoạt động đào tạo và nghiên cứu khoa học về Xã hội học ở tầm quốc tế.

Tăng 20% số lượng cán bộ, giảng viên và phấn đấu 30% cán bộ, giảng viên có chức danh PGS.TS, 100% có học vị Tiến sĩ. Đến năm 2030, 100% những giảng viên có học vị Thạc sĩ sau 10 năm đạt học vị Tiến sĩ; Quy mô sinh viên, học viên của Khoa trên 500.

Phát huy chức năng và nhiệm vụ của Khoa, sự năng động và sáng tạo của các đơn vị, các tổ chức đoàn thể nhằm đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị tư tưởng làm cho tất cả cán bộ, giảng viên và người học hiểu rõ sứ mạng, tầm nhìn của Khoa hiểu rõ những điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức của Khoa trong giai đoạn mới để cùng chung sức phát triển.

Đẩy mạnh hơn nữa hợp tác với các Trường, Viện, trung tâm trong đào tạo và hoạt động nghiên cứu khoa học. Tổ chức các buổi tọa đàm khoa học, Hội thảo khoa học gắn với nội dung đào tạo theo hệ thống tín chỉ, về giai cấp công nhân và hoạt động công đoàn trong thời kỳ hội nhập, việc làm của sinh viên sau tốt nghiệp trong giai đoạn thị trường lao động ngày được mở rộng... □

Tài liệu tham khảo

1. Báo cáo công tác của Khoa Xã hội học 5 năm (từ năm 2015 đến năm 2020)
2. Chiến lược phát triển của Trường Đại học Công đoàn từ năm 2015 đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030.
3. Chiến lược phát triển của Khoa Xã hội học từ năm 2015 đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030.
4. Báo cáo hoạt động nghiên cứu khoa học của Trường Đại học Công đoàn từ năm 2015 - 2020.